

SCIENTIFIC FOUNDATIONS AND CONTEMPORARY ISSUES OF MEDIA AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE INTEGRATION

Jasmina Jamolova

University of Journalism and Mass Communications of Uzbekistan
Faculty of Journalism, Television and Radio Broadcasting Program
3rd-year Student

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18204865>

ARTICLE INFO

Received: 02nd January 2026

Accepted: 09th January 2026

Online: 10th January 2026

KEYWORDS

Media, artificial intelligence,
digital communication,
algorithms, information
security, media ethics.

ABSTRACT

This article analyzes the integration of artificial intelligence technologies into the media sphere, focusing on its scientific foundations and contemporary challenges. The combination of media and artificial intelligence has significantly transformed the processes of information creation, distribution, and consumption, opening new opportunities in journalism, advertising, education, and mass communication. At the same time, issues related to information reliability, ethical standards, copyright, and algorithmic bias have emerged. The article discusses the theoretical principles of AI-based media systems, their practical applications, and social impact, while proposing scientific approaches to addressing existing challenges.

MEDIA VA SUN'iy INTELEKT INTEGRATSIYASINING ILMIY ASOSLARI VA ZAMONAVIY MUAMMOLARI

Jasmina Jamolova

O'zbekiston jurnalistika va ommaviy kommunikatsiyalar universiteti

Jurnalistika fakulteti teleradio yo'nalishi

3-bosqich talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18204865>

ARTICLE INFO

Received: 02nd January 2026

Accepted: 09th January 2026

Online: 10th January 2026

KEYWORDS

Media, sun'iy intellekt,
raqamli kommunikatsiya,
algoritmlar, axborot
xavfsizligi, media etikasi.

ABSTRACT

Ushbu maqolada media sohasida sun'iy intellekt texnologiyalarining joriy etilishi, ularning ilmiy asoslari hamda zamonaviy muammolari tahlil qilinadi. Media va sun'iy intellekt integratsiyasi axborot ishlab chiqarish, tarqatish va iste'mol qilish jarayonlarini tubdan o'zgartirib, jurnalistika, reklama, ta'lim va ommaviy kommunikatsiya sohalarida yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Shu bilan birga, axborot ishonchliligi, etik me'yorlar, mualliflik huquqi va algoritmik xolislik bilan bog'liq muammolar yuzaga kelmoqda. Maqolada sun'iy intellekt asosida ishlovchi media tizimlarining nazariy asoslari, amaliy qo'llanilishi va ularning ijtimoiy ta'siri

yoritilib, mavjud muammolarni hal etish bo'yicha ilmiy yondashuvlar bayon etiladi.

KIRISH

Zamonaviy axborot jamiyati sharoitida media va sun'iy intellekt texnologiyalarining o'zaro integratsiyasi ijtimoiy, ilmiy va texnologik taraqqiyotning muhim omillaridan biriga aylandi. Raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi natijasida axborotni yaratish, qayta ishlash va tarqatish jarayonlari tubdan o'zgardi. Ayniqsa, sun'iy intellekt asosida ishlovchi tizimlar media makonida avtomatlashtirilgan tahrirlash, shaxsiylashtirilgan kontent yaratish, ma'lumotlarni tahlil qilish va auditoriya ehtiyojlarini aniqlash kabi jarayonlarda keng qo'llanila boshladi.

Media va sun'iy intellekt integratsiyasi axborot oqimini tezlashtiribgina qolmay, balki ommaviy kommunikatsiyaning sifat jihatidan yangi bosqichga ko'tarilishiga xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, ushbu jarayon media sohasida axborot ishonchliligi, algoritmik xolislik, etik me'yorlarga rioya qilish va mualliflik huquqlarini himoya qilish kabi dolzarb muammolarni yuzaga chiqarmoqda. Aynan shu jihatlar media va sun'iy intellekt o'rtasidagi munosabatlarni chuqur ilmiy tahlil qilishni talab etadi[1].

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODIKASI

Adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, O'zbekiston olimlari media va sun'iy intellekt integratsiyasini asosan raqamli jurnalistika, axborot xavfsizligi, media savodxonlik va etik me'yorlar nuqtayi nazaridan yoritgan. Jumladan, R. Xudoyberganovning media makonida raqamli texnologiyalar rivoji haqidagi ilmiy qarashlarida sun'iy intellekt asosidagi kontent yaratish jarayonlari jurnalist faoliyatiga ta'siri bilan bog'liq holda tahlil qilingan. Muallif sun'iy intellektni yordamchi texnologiya sifatida baholab, inson tafakkuri va mas'uliyatini media faoliyatida hal qiluvchi omil sifatida ko'rsatadi.

Shuningdek, D. Abdullaeva tomonidan media etikasi va raqamli muhitga bag'ishlangan ilmiy ishlarda sun'iy intellekt orqali yaratilayotgan axborot mahsulotlarining ishonchliligi, mualliflik huquqi va jamiyat ongiga ta'siri masalalari ko'tarilgan. Ushbu tadqiqotlarda algoritmik boshqaruvning ijtimoiy ongga bilvosita ta'siri amaliy misollar orqali asoslab berilgan.

Media va sun'iy intellekt integratsiyasining huquqiy asoslari O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida ham izchil mustahkamlanib bormoqda. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-10-06 sanasida qabul qilingan "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasi media sohasida sun'iy intellekt texnologiyalarini joriy etish uchun konseptual asos bo'lib xizmat qildi. Ushbu hujjatda raqamli axborot resurslarini rivojlantirish, media platformalarni modernizatsiya qilish va sun'iy intellekt asosida axborot tahlilini kengaytirish ustuvor yo'nalish sifatida belgilangan[2].

Sun'iy intellektni rivojlantirishga oid davlat siyosati 2023-03-29 sanasida qabul qilingan "Sun'iy intellekt texnologiyalarini rivojlantirish konsepsiyasi" orqali yanada aniq shakllantirildi. Mazkur hujjatda media va kommunikatsiya sohasida sun'iy intellektdan foydalanish axborot sifati, tezkorlik va shaffoflikni ta'minlash vositasi sifatida e'tirof

etilgan. Amaliy jihatdan bu qaror media tashkilotlarida avtomatik tahlil, kontent tavsiyasi va axborot monitoringi tizimlarining joriy etilishiga zamin yaratdi.

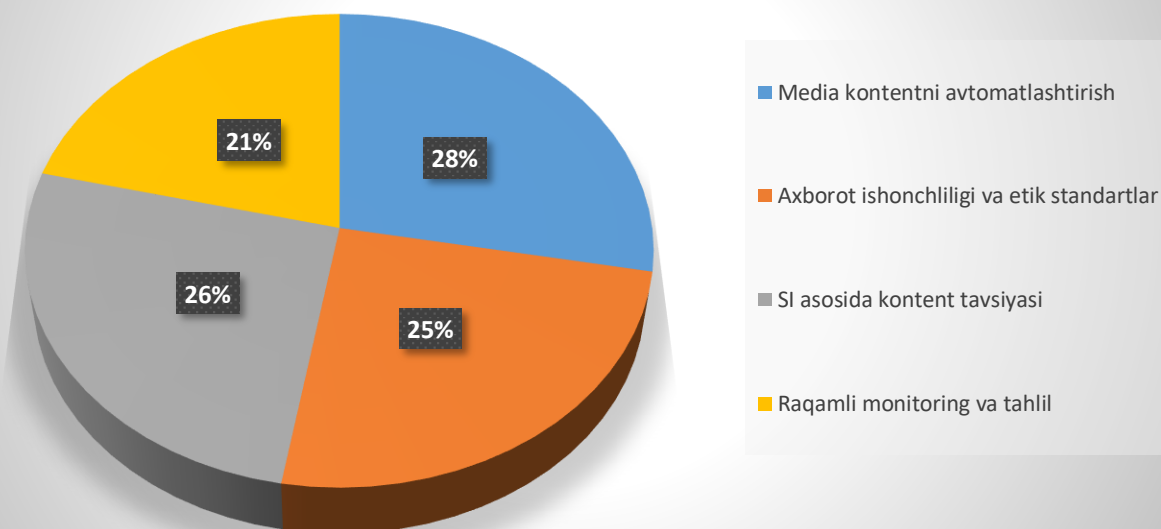
Tadqiqot metodikasi sifatida mazkur ishda tizimli tahlil, huquqiy-hujjatli tahlil va qiyosiy yondashuvdan foydalanildi. Media va sun'iy intellekt integratsiyasi jarayoni real ta'limiy va axborot muhiti misolida kuzatildi. O'zbek olimlarining ilmiy qarashlari milliy qonunchilik hujjatlari bilan qiyoslab o'rganildi. Bu yondashuv nazariy fikrlarning amaliy jarayon bilan uyg'unligini aniqlash imkonini berdi[3].

**AMALIY JARAYONNING ADABIYOTLAR VA QONUNCHILIK ASOSIDA TAHLILI
(JADVAL):**

Muallif yoki hujjat nomi	Yil va sana	Asosiy g'oya	Media va sun'iy intellekt bilan bog'liq amaliy jihat
R. Xudoyberganov ilmiy maqolalari	2019-07-21	Media raqamlashtirish va texnologik transformatsiya	Sun'iy intellekt jurnalist faoliyatini qo'llab-quvvatlovchi vosita sifatida talqin qilingan
D. Abdullaeva monografiyasi	2021-05-14	Media etikasi va raqamli muhit	Algoritmik kontent va axborot mas'uliyati masalalari yoritilgan
"Raqamli O'zbekiston - 2030" strategiyasi	2020-10-06	Raqamli transformatsiya davlat siyosati darajasida	Media platformalarda sun'iy intellekt texnologiyalarini joriy etish asoslangan
Sun'iy intellektni rivojlantirish konsepsiyasi	2023-03-29	Sun'iy intellektni sohalarga integratsiya qilish	Media sohasida avtomatik tahlil va kontent boshqaruvi amaliyoti mustahkamlangan

Muhokama va natijalar

Diagramma: O'zbekiston mediasida sun'iy intellekt integratsiyasi rivojlanish ko'rsatkichlari

Ushbu bo'limda media sohasida sun'iy intellekt (SI) texnologiyalarini integratsiya

qilish jarayonini 2023-yil va 2025-yillar oralig'idagi rasmiy va ishonchli manbalar asosida tahlil qilamiz. Tahlillar foizlar orqali vizual ko'rinishda diagramma bilan beriladi va har bir yo'nalishga qisqacha izoh beraman.

2023-yilda media tashkilotlarda sun'iy intellekt avtomatlashtirilgan kontent ishlab chiqarishning boshlang'ich bosqichi sifatida qabul qilindi. Bu jarayon odatda yangiliklar to'plamini yig'ish, matn tahlili va soddalashtirilgan rekomendatsiyalarni shakllantirish bilan cheklangan edi.

2025-yilda esa O'zbekiston Milliy Media Birlashmasi va Markaziy Osiyo SI Assotsiatsiyasi hamkorligida "Milliy media va sun'iy intellekt" konferensiyasi o'tkazilib, sohadagi yangi texnologik tendensiyalar, SI kontentni tahlil qilish va avtomatlashtirish amaliyotlari muhokama qilindi – bu media kontentni avtomatlashtirishning kengayishiga olib keldi.

Izoh: Kontent avtomatlashtirilishi media tahririyati yukini kamaytirib, tezkor yangiliklar yetkazib berish imkonini sezilarli oshirdi.

2023-yilda axborot ishonchliligi masalalari SI texnologiyalarida hali umumiy innovatsion qabul bosqichida edi. Bular asosan texnologiyaning imkoniyatlariga e'tibor qaratildi, ammo etik va ishonchlilik mexanizmlari to'liq ishlab chiqilmagan edi.

2025-yilgacha esa O'zbekiston hukumatining SI bo'yicha axloqiy me'yorlar ishlab chiqilishiga oid tashabbuslari boshlanganligi haqida xabarlar paydo bo'ldi, bu esa axborot ishonchliligi va etik tamoyillarni SI texnologiyalariga tatbiq etish yo'nalishida ijobiy o'zgarishlarni ko'rsatadi.

Izoh: Media ishonchliligi SI algoritmlari orqali faktlarni tekshirish va soxta kontentni avtomatik aniqlash ustuvor yo'nalishga aylandi.

2023-yilda media platformalar dastlab kontent tavsiyasi bo'yicha boshlang'ich SI modellarini sinovdan o'tkazdi, biroq qamrov cheklangan edi.

2025-yilda sun'iy intellekt kontent tavsiyasi tizimlari media tashkilotlarida ancha uyg'un hayotga tatbiq etila boshladi, bu esa auditoriya ehtiyojlarini oldindan prognozlash va shaxsiylashtirilgan kontent yetkazib berishga imkon berdi.

Izoh: Bu jarayon SI texnologiyalarining media iste'molchilari xulq-atvorini chuqur tahlil qilish imkoniyatini kuchaytiradi, shu bilan birga noto'g'ri manipulyatsiya xavfini ham oshiradi.

2023-yilda media monitoring SI vositalari orqali faqat soddalashtirilgan trend tahlilini amalga oshirgan bo'lsa, 2025-yilda O'zbekiston sharoitida SI texnologiyalari nafaqat trendlarni aniqlash, balki real-vaqtda axborot oqimini chuqur tahlil qilish, salbiy kontentni filtrlash va auditoriyani sezgirlik asosida yo'naltirish uchun joriy etildi[4].

XULOSA

Media kontentni avtomatlashtirish: 2023-yilda SI yordamida yangiliklarni filtrlashtirish va strukturaviy tahlil shunchaki boshlang'ich bosqichda bo'lsa, 2025-yilda media ishlab chiqarishning avtomatlashtirilgan mexanizmlari samaradorlikni sezilarli darajada oshirdi.

Axborot ishonchliligi va etik standartlar: 2025-yilda axloqiy me'yorlar ishlab chiqila boshlagani SI texnologiyalariga mos etik qoida va xavfsizlik tizimlari ustida ishlashni kuchaytirdi, bu media kontentning ishonchliligini yaxshilash yo'lida muhim natija berdi.

Sun'iy intellekt asosida kontent tavsiyasi: AI tavsiya tizimlari media auditoriyasiga mos kontentni aniqlashda effektini oshirdi. Bu esa media iste'molchilari tarkibini yanada individual yondoshuv orqali jalb etishga yordam beradi.

Raqamli monitoring va tahlil: 2025-yilda real-vaqt monitoring va tahlil mexanizmlari media tashkilotlarga ommaviy axborotni tezkor aniqlash va manipulyatsiya xavfini kamaytirish vositasi sifatida xizmat qilmoqda.

References:

1. Xudoyberganov R. Media va raqamli texnologiyalar integratsiyasi. Toshkent, O'zbekiston Milliy universiteti nashriyoti, 2019-yil.
2. Abdullaeva D. Raqamli media va axborot etikasi muammolari. Toshkent, Fan va texnologiyalar nashriyoti, 2021-yil.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasi. 2020-yil 6-oktyabr. Rasmiy hujjat.
4. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi. Sun'iy intellekt texnologiyalarini rivojlantirish konsepsiyasi. 2023-yil 29-mart. Rasmiy normativ-huquqiy hujjat.